

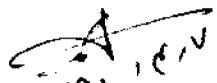
جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

بسمه تعالی

حجت الاسلام و المسلمین جناب آقای کروی
رئیس محترم مجلس شورای اسلامی

لایحه "اهداف، وظایف و تشکیلات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری"
که بنا به پیشنهاد سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور در جلسه مورخ
۱۳۸۰/۴/۲۰ هیأت وزیران به تصویب رسیده است، برای طی تشریفات
قانونی به پیوست تقدیم می گردد.

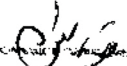

سید محمد خاتمکی
رئیس جمهور

۲۴۰۴۵/۱/۱۱۵۹۲

۱۳۸۰ / ۵ / ۲۸

رونوشت: دفتر رئیس جمهور، دفتر معاون اول رئیس جمهور، شورای
نگهبان، دفتر معاونت حقوقی و امور مجلس رئیس جمهور، وزارت علوم،
تحقیقات و فناوری، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، سازمان
مدیریت و برنامه ریزی کشور، دبیرخانه شورای اطلاع رسانی دولت و دفتر
هیأت دولت.

ورود به دبیرخانه شورای نگهبان	
☒	شماره ثبت: ۸۰۱۱/۱۰۴۷ صج
☐	تاریخ ثبت: ۸۰ / ۵ / ۲۸
	اقدام کننده:

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

بسمه تعالی

مقدمه توجیهی:

در اجرای ماده (۹۹) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و به منظور احصاء دقیق اهداف، مأموریت ها و اختیارات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری با جهت گیری تحقق موارد پیش بینی شده در ماده یادشده و ساماندهی شوراهای موجود در حوزه فعالیت های آموزش عالی و تحقیقات و فناوری و جدا کردن فعالیت های اجرایی مربوط به امور دانشجویان از حوزه ستادی وزارتخانه و دانشگاه ها و ایجاد سازمان امور دانشجویان کشور، لایحه زیر برای طی مراحل قانونی تقدیم می شود:

لایحه اهداف، وظایف و تشکیلات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

ماده ۱ - به استناد ماده (۹۹) قانون برنامه سوم توسعه و به منظور انسجام بخشیدن به امور اجرایی و سیاست گذاری نظام علمی و تحقیقاتی کشور، اهداف وزارت علوم، تحقیقات و فناوری به شرح زیر تعیین می گردد:

الف- توسعه علوم، تحقیقات و فناوری و تقویت روحیه تحقیق و تتبع و ترویج فکر خلاق و ارتقای فرهنگ علم دوستی

ب - اعتلای موقعیت آموزشی، علمی و فنی کشور

پ - تعمیق و گسترش علوم، معارف، ارزش های انسانی و اسلامی و اعتلای جلوه های هنر و

زیبایی شناسی و میراث علمی تمدن ایرانی و اسلامی

ت - تأمین نیروی انسانی متخصص و توسعه منابع انسانی کشور

ث - ارتقای سطح دانش و مهارت های فنی و توسعه و ترویج فرهنگ علمی در جامعه

ج - تحقق آزادی علمی و استقلال دانشگاه ها، مراکز علمی و تحقیقاتی

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

ماده ۲ - مأموریت های اصلی و حدود اختیارات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری به شرح زیر می باشد:

الف - در زمینه انسجام امور اجرایی و سیاستگذاری نظام علمی و امور تحقیقات و

فناوری

۱ - تدوین سیاست ها و اولویت های راهبردی آموزش عالی، علوم، تحقیقات و فناوری و پیشنهاد آن به شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری

۲ - شناسایی مزیت های نسبی، قابلیت ها، استعدادها و نیازهای پژوهش و فناوری کشور بر مبنای آینده نگری و آینده پژوهی و معرفی آن به واحدهای تولیدی، تحقیقاتی، دانشگاهها و مراکز آموزشی و تحقیقاتی جهت بهره برداری

۳ - بررسی اولویت های راهبردی تحقیقات و فناوری با همکاری یا پیشنهاد دستگاه های اجرایی ذی ربط و پیشنهاد به شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری

۴ - حمایت از توسعه تحقیقات بنیادی و پژوهش های مرتبط با فناوری های نوین بر اساس

اولویت ها

۵ - برنامه ریزی برای تدارک منابع مالی توسعه فناوری کشور و مشارکت در ایجاد، توسعه و تقویت فناوری ملی و حمایت از توسعه فناوری های بومی

۶ - برنامه ریزی برای افزایش کارایی و اثر بخشی تحقیقات کشور و توسعه تحقیقات کاربردی.

۷ - نظارت بر فرآیند انتقال فناوری و دانش فنی و برنامه ریزی به منظور بومی کردن فناوری های انتقال یافته به داخل کشور

۸ - ایجاد زمینه های مناسب برای عرضه فناوری در داخل و خارج کشور و حمایت از صدور فناوری های تولید شده در کشور و کمک به ایجاد انجمن ها و شرکت های غیر دولتی علمی، تحقیقاتی و فناوری

۹ - تمهید ساز و کارهای لازم برای ایجاد همسویی میان فعالیت های آموزشی، تحقیقاتی و فناوری، تقویت ارتباط دانشگاه ها و مراکز تحقیقاتی با بخش های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور

۱۰ - اتخاذ سیاست ها و راه کارهای مناسب برای توسعه پژوهش و فناوری در بخش های

غیر دولتی

۱۱ - تدوین ضوابط و معیارهای مربوط به صلاحیت های علمی و عمومی، مراتب علمی و

ارتقای اعضای هیأت علمی و پیشنهاد به شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

۱۲ - ارزیابی جامع عملکرد نظام ملی علوم، تحقیقات و فناوری شامل پیشرفت ها، شناخت موانع و مشکلات و تدوین و ارایه گزارش سالانه به شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری

۱۳ - اتخاذ تدابیر و ارایه پیشنهادهای لازم جهت حفظ دانشمندان و محققان و تأمین امنیت شغلی آنان و استفاده بهینه از توانمندی های آنها

۱۴ - حمایت از توسعه شبکه اطلاع رسانی علمی بین داخل و خارج و بین مراکز علمی و آموزش عالی و تحقیقاتی کشور

ب - در زمینه اداره امور دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی تحت پوشش وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

- ۱ - تعیین ضوابط و معیارهای کلی پذیرش دانشجو و پیشنهاد به شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری
- ۲ - تعیین راهکارهای لازم و برنامه ریزی و حمایت از ایجاد و گسترش دانشگاه ها، مؤسسات آموزش عالی، مراکز تحقیقاتی و فناوری و دیگر مراکز فعالیت های علمی - پژوهشی همانند شهرکهای تحقیقاتی، آزمایشگاه های ملی، موزه های علوم و فنون با استفاده از منابع دولتی و غیر دولتی و مشارکت های مردمی متناسب با نیازها و ضرورت های کشور
- ۳ - برنامه ریزی آموزشی و تحقیقاتی متناسب با نیازها و تحولات علمی و فنی در جهان با عنایت به مبانی اعتقادی و ارزش های اسلامی، انقلابی و میراث علمی و فرهنگی ایران و اسلام
- ۴ - تعیین ضوابط، معیارها و استانداردهای علمی مؤسسات آموزش عالی و تحقیقاتی، رشته ها و مقاطع تحصیلی با ملحوظ نمودن اصول انعطاف، پویایی، رقابت و نوآوری علمی و نظارت بر فعالیت های دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی و تحقیقاتی کشور
- ۵ - افزایش همکاری های علمی - تحقیقاتی بین حوزه و دانشگاه
- ۶ - ارزیابی مستمر فعالیت هر گونه واحد آموزش عالی و یا مؤسسه تحقیقاتی (اعم از دولتی و غیر دولتی) و جلوگیری از ادامه فعالیت، تعلیق فعالیت و یا انحلال هر یک از آنها در صورت تخلف، از ضوابط و یا از دست دادن شرایط ادامه فعالیت بر اساس ضوابط مصوب شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری
- ۷ - تأیید اساسنامه و صدور مجوز انجمن های علمی و ارزیابی مستمر فعالیت آنها و در صورت لزوم جلوگیری از ادامه فعالیت، تعلیق یا توقف فعالیت هر یک از آنها در صورت تخلف و بر طبق ضوابط

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

- ۸ - تأیید اساسنامه و صدور مجوز انجمن ها و تشکل های دانشجویان و دانش آموختگان دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی و تحقیقاتی و ارزیابی فعالیت آنها و اتخاذ تصمیم در مورد ادامه فعالیت، تعلیق فعالیت یا انحلال آنها بر اساس ضوابط و مقررات موضوعه
- ۹ - تأیید صلاحیت و صدور احکام انتصاب روسای دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی و تحقیقاتی، وابسته به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، اعضای هیأت های ممیزه، هیأت های امناء، هیأت های مؤسس، هیأت های گزینش اعضای هیأت علمی و هیأت های انتظامی اعضای هیأت علمی طبق ضوابط و مقررات موضوعه.
- تبصره - صدور احکام رؤسای مؤسسات آموزش عالی وابسته به سایر دستگاه های اجرایی با تأیید وزیر علوم، تحقیقات و فناوری به عهده رییس همان دستگاه خواهد بود.
- ۱۰ - ارزیابی و اعتبار سنجی علمی دانشگاه ها، مؤسسات آموزش عالی و تحقیقاتی به صورت مستقیم و یا از طریق حمایت از انجمن های مستقل علمی، تخصصی و فرهنگستان ها در ارزیابی علمی دانشگاه ها و مؤسسات و انتشار نتایج در محافل علمی.
- ۱۱ - تأیید اساسنامه و صدور مجوز ایجاد یا توسعه هر گونه واحد آموزش عالی یا مؤسسه تحقیقاتی (اعم از دولتی یا غیر دولتی)، رشته ها و مقاطع تحصیلی
- تبصره - صدور مجوزهایی که منجر به تعهدات مالی و یا استخدامی برای دولت می شود در چهارچوب برنامه های توسعه و اعتبارات پیش بینی شده در قوانین بودجه سنواتی صورت خواهد گرفت.
- ۱۲ - ارزیابی سالانه عملکرد مالی دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی و تحقیقاتی
- ۱۳ - بررسی و پیشنهاد اولویت های تخصیص منابع در حوزه های علوم، تحقیقات و فناوری به سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور
- ۱۴ - توسعه همکاری های علمی بین المللی و اتخاذ تدابیر لازم به منظور نهادینه کردن همکاری ها و مبادلات علمی بین مراکز علمی - تحقیقاتی داخل کشور با مراکز علمی - تحقیقاتی منطقه ای و بین المللی

ج - سایر موارد

- ۱ - مشارکت فعال در فرایند سیاستگذاری نظام آموزش و توسعه نیروی انسانی کشور به منظور ایجاد هماهنگی لازم بین برنامه های سطوح مختلف آموزش کشور

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

۲ - مشارکت در تعیین اولویت های توسعه منابع انسانی کشور و ارایه نتایج حاصل شده به دستگاه های ذی ربط به منظور هدایت منابع در جهت اولویت های مذکور.

۳ - ارزیابی و تأیید اختراعات، اکتشافات و نوآوری ها به منظور فراهم نمودن زمینه حمایت از حقوق مالکیت معنوی و ثبت در مراجع ذی ربط.

۴ - تعیین ضوابط ارزشیابی و تعیین ارزش علمی مدارک تحصیلی دانش آموختگان دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی (دولتی یا غیر دولتی) داخل و خارج از کشور (به استثنای گروه پزشکی)

۵ - برنامه ریزی و حمایت از شکوفایی استعداد های درخشان و هدایت آنها به سمت اولویت های راهبردی کشور در زمینه علوم، تحقیقات و فناوری

۶ - جلب همکاری متخصصان ایرانی خارج از کشور

۷ - اداره امور دانشجویان ایرانی در دانشگاه ها و مؤسسات تحقیقاتی خارج از کشور به استثنای گروه پزشکی

۸ - اهتمام در معرفی میراث علمی تمدن ایرانی و اسلامی و گسترش زبان و ادبیات فارسی در دانشگاه ها و مراکز تحقیقاتی خارج از کشور

۹ - همکاری در اعتلای فرهنگ، اخلاق و معنویت اسلامی در جامعه

۱۰ - ایجاد پایگاه های اطلاع رسانی به جامعه و بخش های مختلف در زمینه سیاست ها، اولویت ها و برنامه ها و عملکرد های آموزش عالی، تحقیقات و فناوری

۱۱ - نمایندگی دولت در مجامع و سازمان های بین المللی و برقراری ارتباطات لازم در حوزه مأموریت ها و اختیارات وزارتخانه

۱۲ - انجام امور مربوط به کمیسیون ملی یونسکو

ماده ۳ - از تاریخ تصویب این قانون "شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری" به ریاست رئیس جمهور تشکیل می گردد. وظایف و اختیارات این شورا عبارت است از:

۱ - تعیین سیاست های بلند مدت و میان مدت و اولویت های راهبردی توسعه در حوزه های آموزش عالی، علوم، تحقیقات و فناوری جهت تصویب هیأت وزیران.

۲ - هدایت و هماهنگی امور مربوط به علوم، تحقیقات و فناوری.

۳ - اولویت بندی و انتخاب طرح های بلند مدت سرمایه گذاری کلان در بخش های آموزشی و پژوهشی و فناوری دبیرخانه این شورا در وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مستقر می باشد و تصمیمات آن پس از تأیید رئیس جمهور برای کلیه دستگاه های اجرایی لازم الاجرا خواهد

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

بود. ترکیب اعضا و شرح تفصیلی وظایف و اختیارات شورا در محدوده این قانون بنا به پیشنهاد وزیر علوم، تحقیقات و فناوری به تصویب هیأت وزیران می رسد.
تبصره ۱- به منظور برنامه ریزی توسعه علوم و آموزش عالی، تحقیق و فناوری و فرهنگی و اجتماعی، شوراهای زیر تشکیل خواهد شد.

۱- شورای علوم و آموزش عالی به منظور برنامه ریزی توسعه علوم و آموزش عالی در گروه های غیر پزشکی

۲- شورای تحقیقات و فناوری به منظور برنامه ریزی توسعه تحقیق و فناوری

۳- شورای فرهنگی - اجتماعی به منظور برنامه ریزی فرهنگی و اجتماعی دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی و تحقیقاتی

ترکیب اعضا و وظایف و اختیارات شوراهای فوق در چهارچوب این قانون به پیشنهاد وزارت علوم، تحقیقات و فناوری به تصویب هیأت وزیران می رسد. با تشکیل این شوراها، وظایف و اختیارات شورای گسترش آموزش عالی و شورای عالی برنامه ریزی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و شورای پژوهش های علمی کشور حسب مورد با تصویب شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری به شوراهای موضوع این تبصره واگذار می گردد.

تبصره ۲- برنامه ریزی توسعه آموزش عالی در گروه پزشکی به عهده شورای آموزش پزشکی و تخصصی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی است. ترکیب اعضا، وظایف و اختیارات این شورا در چهارچوب این قانون به پیشنهاد وزارت بهداشت به تصویب هیأت وزیران می رسد و جایگزین شورای گسترش آموزش عالی و شورای عالی برنامه ریزی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی خواهد بود.

تبصره ۳- عنوان شورای مرکزی دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور موضوع ماده (۲) قانون اصلاح قانون تأسیس وزارت علوم و آموزش عالی - مصوب ۱۳۵۳- به "شورای مرکزی دانشگاهها و مراکز تحقیقاتی" تغییر می یابد. هرگونه تغییر در وظایف و اختیارات شورای مذکور به پیشنهاد وزارت علوم، تحقیقات و فناوری به تصویب هیأت وزیران می رسد.

تبصره ۴- دبیرخانه شورای پژوهش های علمی کشور با کلیه امکانات (به استثنای ساختمان) و نیروی انسانی شاغل در آن به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری منتقل می گردد.

ماده ۴- به منظور برنامه ریزی و ساماندهی امور رفاهی، ورزشی، هنری و فرهنگی و اجتماعی دانشجویان دانشگاه های وابسته به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، سازمان امور دانشجویان به صورت یک سازمان وابسته به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری تأسیس می گردد. اساسنامه این سازمان به

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

پیشنهاد وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و تأیید سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده ۵ - کلیه وزارتخانه ها، مؤسسات و شرکت های دولتی، مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی و همچنین مؤسسات خصوصی که به نوعی مبادرت به انجام فعالیت های آموزش عالی، پژوهش و فناوری می نمایند، موظفند فعالیت های خود را چهار چوب سیاست ها و آیین نامه های موضوع این قانون انجام دهند.

ماده ۶ - هر گونه فعالیت اشخاص حقوقی و مؤسساتی که به نحوی از انحا به امور دانشجویی مرتبط می شود موقوف به اجازه وزارت مزبور است و اداره ثبت شرکت ها و مالکیت صنعتی موظف است بدون ارایه این اجازه نامه از ثبت آن خودداری نماید.

ماده ۷ - در صورتی که به تشخیص وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، مؤسس یا مؤسسان و هیأت امنای هر یک از مؤسسات آموزش عالی و تحقیقاتی غیر دولتی بر خلاف ضوابط و معیارها و اصول مقرر از طرف وزارت علوم، تحقیقات و فناوری رفتار نمایند، وزارتخانه می تواند بر اساس ضوابطی که به تصویب شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری می رسد از آنان سلب دخالت و صلاحیت نماید.

تبصره - تصمیمات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در اجرای این ماده مانع از مراجعه و طرح شکایت مؤسس یا مؤسسان و یا هیأت امنای در مراجع صالحه نخواهد بود.

ماده ۸ - دانشگاه ها، مؤسسات آموزش عالی و تحقیقاتی وابسته به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری با شخصیت حقوقی و استقلال علمی و اداری و مالی زیر نظر هیأت امنای اداره می شوند و اختیارات وزارتخانه در امور دانشگاه ها در حدود تعیین سیاست های عمومی، ضوابط و معیارهای اداره آنها و ارزیابی و نظارت و حمایت و پشتیبانی آنها در چهارچوب این قانون خواهد بود، به منظور تحقق تمرکز زدایی در فعالیت های اجرایی بخش آموزش عالی، افزایش اختیارات هیأت های امنای، شوراهای علمی و مدیریت اجرایی دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی و تحقیقاتی، تنظیم حدود اختیارات حوزه های ستادی وزارتخانه در امور دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی و تحقیقاتی، تقویت ترکیب اعضای هیأت های امنای، تعریف و تعیین مسؤولیت های متقابل دولت و هیأت های امنای و نحوه نظارت بر فعالیت دانشگاه ها، تصویب نامه ها، آیین نامه ها و اصلاحیه های لازم توسط وزارت علوم، تحقیقات و فناوری تنظیم و برای تصویب به مراجع ذی ربط ارایه خواهد شد.

ماده ۹ - وزارت علوم، تحقیقات و فناوری موظف است حداکثر ظرف ۶ ماه پس از تصویب این قانون، با رعایت موارد مندرج در ماده (۲) قانون برنامه سوم توسعه، و مفاد این قانون، شرح وظایف

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تفصیلی و تشکیلات وزارتخانه را تهیه و پس از تصویب سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور به مرحله اجرا در آورد.

ماده ۱۰ - از تاریخ تصویب این قانون کلیه قوانین، مصوبات و مقررات مغایر لغو و بلااثر می گردد. مفاد این ماده محدود به قوانین و مقررات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است.

رئیس جمهور

وزیر علوم، تحقیقات و فناوری